Kohtulahendite kogumik

ÜLDKOHTU OTSUS (neljas koda laiendatud koosseisus)

20. september 2019*

Tühistamishagi – Ühine välis- ja julgeolekupoliitika – Piiravad meetmed seoses olukorraga Venezuelas – Kolmanda riigi esitatud hagi – Otsese puutumuse puudumine – Vastuvõetamatus

Kohtuasjas T-65/18,

Venezuela Bolívari Vabariik, esindajad: *avvocato* F. Di Gianni ja *avvocato* L. Giuliano,

hageja,

versus

Euroopa Liidu Nõukogu, esindaja: P. Mahnič ja L. Ozola, hiljem P. Mahnič ja A. Antoniadis,

kostja,

mille ese on ELTL artikli 263 alusel esitatud nõue, milles palutakse tühistada esiteks nõukogu 13. novembri 2017. aasta määrus (EL) 2017/2063 piiravate meetmete kohta seoses olukorraga Venezuelas (ELT 2017, L 295, lk 21), teiseks nõukogu 6. novembri 2018. aasta rakendusmäärus (EL) 2018/1653, millega rakendatakse määrust (EL) 2017/2063 piiravate meetmete kohta seoses olukorraga Venezuelas (ELT 2018, L 276, lk 1), ja kolmandaks nõukogu 6. novembri 2018. aasta otsus (ÜVJP) 2018/1656, millega muudetakse otsust (ÜVJP) 2017/2074 piiravate meetmete kohta seoses olukorraga Venezuelas (ELT 2018, L 276, lk 10), osas, milles need sätted käsitlevad Venezuela Bolívari Vabariiki,

ÜLDKOHUS (neljas koda laiendatud koosseisus),

koosseisus: president H. Kanninen, kohtunikud J. Schwarcz, C. Iliopoulos, L. Calvo-Sotelo Ibáñez-Martín (ettekandja) ja I. Reine,

kohtusekretär: ametnik F. Oller,

arvestades menetluse kirjalikku osa ja 8. veebruari 2019. aasta kohtuistungil esitatut,

on teinud järgmise

* Kohtumenetluse keel: inglise.

otsuse

Vaidluse taust

1 Euroopa Liidu Nõukogu võttis 13. novembril 2017 vastu otsuse (ÜVJP) 2017/2074 piiravate meetmete kohta seoses olukorraga Venezuelas (ELT 2017, L 295, lk 60). See otsus sisaldab esiteks keeldu eksportida Venezuelasse relvi, sõjavarustust või muud varustust, mida võib kasutada siserepressioonideks, samuti seadmeid, tehnoloogiat või jälgimistarkvara. Teiseks sisaldab see keeldu osutada Venezuelale rahalisi, tehnilisi või muud laadi teenuseid, mis on seotud nende seadmete ja nende tehnoloogiatega. Kolmandaks näeb see ette isikute, üksuste ja asutuste rahaliste vahendite ja majandusressursside külmutamise. Põhjenduse 1 kohaselt on otsus 2017/2074 vastu võetud vastuseks demokraatia, õigusriigi ja inimõiguste olukorra jätkuvale halvenemisele Venezuelas.

2 Otsuse 2017/2074 artikli 13 teises lõigus on sätestatud, et seda otsust vaadatakse pidevalt uuesti läbi ning seda uuendatakse või muudetakse vajaduse korral, kui nõukogu leiab, et selle eesmärke ei ole saavutatud. Sama artikli esimese lõigu esialgses redaktsioonis oli ette nähtud, et otsus 2017/2074 oli kohaldatav kuni 14. novembrini 2018. Nõukogu pikendas 6. novembril 2018 otsusega (ÜVJP) 2018/1656, millega muudetakse otsust 2017/2074 (ELT 2018, L 276, lk 10), selle otsuse kehtivust kuni 14. novembrini 2019 ning muutis nimetatud otsuse I lisa punkti 7, mis käsitleb ühte neist isikutest, keda rahaliste vahendite külmutamine puudutab.

3 Nõukogu võttis 13. novembril 2017 ELTL artikli 215 lõike 2 ja otsuse 2017/2074 alusel vastu ka määruse (EL) 2017/2063 piiravate meetmete kohta seoses olukorraga Venezuelas (ELT 2017, L 295, lk 21).

4 Määruse 2017/2063 artiklis 2 on täpsustatud, et ühelegi füüsilisele või juriidilisele isikule, üksusele või asutusele Venezuelas või kasutamiseks Venezuelas ei või anda tehnilist abi ning osutada vahendusteenuseid, finantsteenuseid või anda rahalist abi või osutada muid teenuseid, mis on seotud nõukogu poolt 17. märtsil 2014 vastu võetud Euroopa Liidu sõjavarustuse ühiseeskirjades (EÜT 2014, C 107, lk 1) loetletud kaupade ja tehnoloogiatega.

5 Määruse 2017/2063 artiklis 3 ja I lisas on sätestatud, et samuti on keelatud müüa, tarnida või eksportida füüsilisele või juriidilisele isikule, üksusele või asutusele Venezuelas või kasutamiseks selles riigis selliseid seadmeid, mida võidakse kasutada siserepressioonide puhul, nagu relvad, laskemoon, sõidukid massirahutuste ohjeldamiseks või sõidukid vangide ja/või kinnipeetavate veoks või lõhkeained, ning anda tehnilist abi, osutada vahendusteenuseid, rahastada või anda rahalist abi või osutada muid nimetatud seadmetega seotud teenuseid.

6 Määruse 2017/2063 artiklis 4 on ette nähtud, et erandina selle määruse artiklitest 2 ja 3 võivad liikmesriikide pädevad asutused lubada teatavaid tehinguid tingimustel, mida nad asjakohaseks peavad.

7 Välja arvatud liikmesriikide pädevate asutuste eelneval loal, on määruse 2017/2063 artiklites 6 ja 7 ning II lisas keelatud müüa, tarnida või eksportida pakettide seire-, võrgusüsteemide infopüügi-, järelevalve-, segamis- ja kõnetuvastusseadmeid ning tehnoloogiaid või tarkvara, samuti anda tehnilist abi, osutada vahendusteenuseid, anda rahalist abi või osutada muid nimetatud seadmete, tehnoloogiate või tarkvaraga seotud teenuseid füüsilisele või juriidilisele isikule, üksusele või asutusele Venezuelas või kasutamiseks selles riigis.

8 Määruse 2017/2063 artikli 20 kohaselt kehtivad eespool nimetatud keelud:

„a) liidu territooriumil, sealhulgas õhuruumis;

b) liikmesriigi jurisdiktsiooni alla kuuluvate õhusõidukite ja laevade pardal;

c) kõikide liikmesriikide kodanike suhtes liidu territooriumil ja väljaspool seda;

d) liidu territooriumil või väljaspool seda asuvate juriidiliste isikute, üksuste või asutuste suhtes, mis on asutatud või moodustatud liikmesriigi õiguse alusel;

e) juriidiliste isikute, üksuste ja asutuste äritegevuse suhtes, mis tervikuna või osaliselt toimub liidu territooriumil."

9 Määruse 2017/2063 artiklites 8-11 ning IV ja V lisas on muu hulgas eranditega ette nähtud, et külmutatakse kõik teatavatele füüsilistele või juriidilistele isikutele, üksustele või asutustele kuuluvad rahalised vahendid ja majandusressursid, ning keeld anda need vahendid nende käsutusse.

10 Määruse 2017/2063 artikli 17 lõikes 4 on seejärel täpsustatud, et „IV ja V lisas esitatud loetelud vaadatakse läbi korrapäraste ajavahemike järel ning vähemalt iga 12 kuu tagant". 6. novembril 2018 muudeti nõukogu rakendusmäärusega (EL) 2018/1653, millega rakendatakse määrust (EL) 2017/2063 (ELT 2018, L 276, lk 1) nimetatud määruse IV lisa punkti 7, mis käsitleb ühte neist isikutest, keda rahaliste vahendite külmutamine puudutab.

Menetlus ja poolte nõuded

11 Venezuela Bolívari Vabariik esitas Üldkohtu kantseleisse 6. veebruaril 2018 saabunud hagiavaldusega käesoleva hagi määruse 2017/2063 peale osas, milles selle sätted teda puudutavad.

12 Nõukogu esitas 3. mail 2018 Üldkohtu kantseleisse Üldkohtu kodukorra artikli 130 alusel eraldi dokumendina vastuvõetamatuse vastuväite. Venezuela Bolívari Vabariik esitas oma seisukohad selle vastuväite kohta 27. juunil 2018.

13 Neljanda koja ettepanekul otsustas Üldkohus 17. oktoobril 2018 kodukorra artikli 28 alusel suunata kohtuasja laiendatud koosseisule.

14 Üldkohus (neljas koda laiendatud koosseisus) otsustas ettekandja-kohtuniku ettepanekul avada kodukorra artikli 130 lõike 6 kohaselt menetluse suulise osa hagi vastuvõetavuse küsimuse lahendamiseks. Üldkohus (neljas koda laiendatud koosseisus) palus kodukorra artikli 89 alusel võetud menetlust korraldava meetme raames pooltel vastata kirjalikult ühele küsimusele. Pooled vastasid sellele nõudele 14. detsembri 2018. aasta kirjadega.

15 Venezuela Bolívari Vabariik muutis Üldkohtu kantseleisse 17. jaanuaril 2019 saabunud eraldi dokumendiga kodukorra artikli 86 alusel hagiavaldust nii, et see puudutab ka otsust 2018/1656 ja rakendusmäärust 2018/1653 osas, milles nende sätted teda puudutavad. Nõukogu vastas hagi muutmise taotlusele 5. veebruaril 2019.

16 Venezuela Bolívari Vabariik palub Üldkohtul:

– tühistada esiteks määrus 2017/2063, teiseks rakendusmäärus 2018/1653 ja kolmandaks otsus 2018/1656 osas, milles nende sätted teda puudutavad;

– mõista kohtukulud välja nõukogult.

17 Nõukogu palub oma vastuvõetamatuse vastuväites Üldkohtul:

– jätta hagi rahuldamata;

– mõista kohtukulud välja Venezuela Bolívari Vabariigilt.

18 Venezuela Bolívari Vabariik palub oma seisukohtades vastuvõetamatuse vastuväite kohta Üldkohtul lükata vastuväide tagasi.

19 Poolte kohtukõned ja nende vastused Üldkohtu esitatud küsimustele vastuvõetavuse kohta kuulati ära 8. veebruari 2019. aasta kohtuistungil.

Õiguslik käsitlus

Hagi selles osas, milles see käsitleb määrust 2017/2063

Sissejuhatavad märkused

20 Venezuela Bolívari Vabariik taotles hagiavalduses määruse 2017/2063 tühistamist teda puudutavas osas.

21 Nõukogu leidis oma taotluses, et hagi vastuvõetavuse kohta tehtaks otsus ilma sisulisi küsimusi käsitlemata, et Venezuela Bolívari Vabariik viitab, sõnastades oma taotluse selliselt, määruse 2017/2063 artiklitele 2, 3, 6 ja 7. Venezuela Bolívari Vabariik ei lükanud hagiavalduse sellist tõlgendust ümber ei oma menetlusdokumentides ega kohtuistungil.

22 Järelikult tuleb asuda seisukohale, et määruse 2017/2063 vastu suunatud osas käsitleb hagi vaid artikleid 2, 3, 6 ja 7 (edaspidi „vaidlustatud sätted“).

Vastuvõetavus

23 Nõukogu esitab kolm vastuvõetamatuse põhjust: esiteks, et Venezuela Bolívari Vabariigil ei ole põhjendatud huvi, teiseks, et vaidlustatud sätted ei puuduta teda otseselt, ja kolmandaks, et ta ei ole „füüsiline või juriidiline isik“ ELTL artikli 263 neljanda lõigu tähenduses.

24 Üldkohus leiab, et hagi vastuvõetavuse kohta tuleb teha otsus, alustades nõukogu esitatud teise vastuvõetamatuse põhjusega, mille kohaselt vaidlustatud sätted ei puuduta Venezuela Bolívari Vabariiki otseselt.

25 Nõukogu väidab, et vaidlustatud sätted ei puuduta Venezuela Bolívari Vabariiki ELTL artikli 263 neljanda lõigu tähenduses otseselt.

26 Nõukogu väidab selle kohta, et Venezuela Bolívari Vabariik ei saa väita, et vaidlustatud sätted puudutavad teda otseselt, väites, et nende eesmärk on sundida teda lõpetama oma poliitikat. Küsimus, kas akt mõjutab otseselt hageja õiguslikku olukorda, sõltub nimelt selle akti sisust, mitte eesmärgist.

27 Peale selle avaldab akt, mis keelab teatava tegevuse, otsest mõju üksnes nende isikute olukorrale, kes sellise tegevusega seotud on. Ei saa asuda seisukohale, et selle keelu mõju teistele isikutele tuleneb kõnealusest aktist otseselt. Vaidlustatud sätetega ei kehtestata Venezuela Bolívari Vabariigi suhtes mingit keeldu. Määruse 2017/2063 artikli 20 kohaselt on selles piirdutud sellega, et keelatakse liidu kohtu jurisdiktsiooni alla kuuluvatel füüsilistel või juriidilistel isikutel otseselt või kaudselt müüa või eksportida Venezuelale seadmeid ja tehnoloogiat ning osutada talle nendega seotud teatavaid teenuseid.

28 Venezuela Bolívari Vabariik vastab, et asjaolu, et määruse 2017/2063 artikli 20 kohaselt ei kuulu ta *a priori* selle kohaldamisalasse, ei takista tema suhtes õiguslike tagajärgede tekkimist. ELTL artiklid 75 ja 215 volitavad liitu nimelt võtma majandussanktsioone, mille eesmärk on tekitada tagajärgi kolmandates riikides. Vaidlustatud sätetes on käesolevatel asjaoludel keelatud anda talle sõjalist

varustust, tehnoloogiat, tarkvara ja nendega seotud teenuseid, et vältida seda, et ta kasutaks neid nii-öelda riigisisesteks repressioonideks, ning sundida teda muutma oma väidetavat repressioonipoliitikat. Selle eesmärgi saavutamiseks piiravad vaidlustatud sätted teatavate õiguste kasutamist, mida Venezuela Bolívari Vabariik rahvusvahelise õiguse alusel oleks võinud kasutada, nagu õigus pidada läbirääkimisi Euroopa teenuste ja seadmete tarnijatega lepingute üle või neid sõlmida.

29 Ei tohi unustada, et väljakujunenud kohtupraktika kohaselt nõuab ELTL artikli 263 neljandas lõigus ette nähtud tingimus, mille kohaselt füüsiline või juriidiline isik peab olema otseselt puudutatud, kahe kumulatiivse tingimuse esinemist, nimelt seda, et vaidlustatud liidu meede avaldaks otsest mõju isiku õiguslikule olukorrale, ning teiseks, et see ei jätaks meedet rakendama kohustatud adressaatidele mingit kaalutlusõigust, kuna akti rakendamine on puhtautomaatne ja tuleneb vaid liidu õigusnormidest, ilma et kohaldataks muid vahenorme (8. oktoobri 2015. aasta kohtumäärus Agrotikos Synetairismos Profitis Ilias *vs.* nõukogu, T-731/14, ei avaldata, EU:T:2015:821, punkt 26, ja 13. septembri 2018. aasta kohtuotsus Almaz-Antey *vs.* nõukogu, T-515/15, ei avaldata, EU:T:2018:545, punkt 62).

30 Samuti tuleb meenutada, et selleks, et teha kindlaks, kas akt tekitab õiguslikke tagajärgi, tuleb pöörata tähelepanu akti esemele, sellele, mida see sisaldab, ulatusele ja sisule ning selle õiguslikule ja faktilisele kontekstile (vt selle kohta 8. märtsi 2012. aasta kohtumäärus Octapharma Pharmazeutika *vs.* EMA, T-573/10, EU:T:2012:114, punkt 30 ja seal viidatud kohtupraktika).

31 Käesoleval juhul on vaidlustatud sätetega esiteks keelatud müüa või tarnida kõikidele füüsilistele või juriidilistele isikutele, üksustele või asutustele Venezuelas relvi, sõjavarustust või muud varustust, mida võidakse kasutada siserepressioonideks, samuti jälgimisseadmeid, -tehnoloogiat või -tarkvara. Teiseks sisaldavad vaidlustatud sätted keeldu osutada neile füüsilistele või juriidilistele isikutele, üksustele või asutustele Venezuelas finantsteenuseid, tehnilisi teenuseid või muid nende seadmete ja tehnoloogiatega seotud teenuseid.

32 Määruse 2017/2063 artikkel 20 määratleb eespool nimetatud keeldude kohaldamise liidu territooriumil füüsilistele isikutele, kes on mõne liikmesriigi kodanikud, ja juriidilistele isikutele, mis on asutatud mõne liikmesriigi õiguse alusel, ning juriidiliste isikute, üksuste ja asutuste äritegevuse suhtes, mis tervikuna või osaliselt toimub liidu territooriumil.

33 Vaidlustatud sätetega ei ole seevastu kehtestatud keelde Venezuela Bolívari Vabariigile. Vaidlustatud sätted võivad äärmisel juhul avaldada temale kaudset mõju, kuna liikmesriigi kodanikest füüsilistele isikutele ja mõne liikmesriigi õiguse alusel asutatud juriidilistele isikutele kehtestatud keelud võivad piirata allikaid, kust Venezuela Bolívari Vabariik saab asjaomaseid kaupu ja teenuseid hankida.

34 Üldkohus lükkas küll 13. septembri 2018. aasta kohtuotsuses Almaz-Antey *vs.* nõukogu (T-515/15, ei avaldata, EU:T:2018:545) tagasi argumendi, et meetmed, mille eesmärk oli keelata liidu ettevõtjatel teha väljaspool liitu asutatud üksusega teatavat liiki tehinguid, ei mõjutanud otseselt sellise üksuse õiguslikku olukorda. Üldkohus leidis nimelt, et kui keelata liidu ettevõtjatel selliste tehingute tegemine, siis keelab see hagejal nendega kõnealuste tehingute tegemise (vt selle kohta 13. septembri 2018. aasta kohtuotsus Almaz-Antey *vs.* nõukogu, T-515/15, ei avaldata, EU:T:2018:545, punkt 65).

35 Siiski tuleb märkida, et kohtuasjas, milles tehti 13. septembri 2018. aasta kohtuotsus Almaz-Antey *vs.* nõukogu (T-515/15, ei avaldata, EU:T:2018:545), oli hageja vaidlustatud aktis sõnaselgelt märgitud. Tema nimi oli toodud vaidlustatud otsuse lisas ettevõtjana, kellele oli kõnealuseid kaupu ja teenuseid keelatud müüa või tarnida.

36 Käesolevas kohtuasjas ei ole Venezuela Bolívari Vabariiki kui riiki vaidlustatud sätetes, vastupidi, sõnaselgelt ja konkreetselt selliselt nimetatud, mis oleks võrreldav eespool nimetatud kohtuotsuse aluseks oleva kohtuasja hageja mainimisega.

37 Nõukogu väidab peale selle õigesti, et Venezuela Bolívari Vabariiki ei saa võrdsustada sellise ettevõtjaga nagu kohtuasja T-515/15 hageja. Venezuela Bolívari Vabariigi tegevuste puhul ei saa nimelt piirduda puhtalt äritegevusega, nagu ta ise möönab. Nii kasutab riik avaliku võimu teostamisega seotud võimuvolitusi eelkõige selliste riigivõimu teostamisega seotud tegevuste raames nagu kaitse-, politsei- ja jälitustegevus. Lisaks sellele, vastupidi sellisele majandustegevuses osalejale, kelle kui riigi võimuvolitused on esemeliselt piiratud, on Venezuela Bolívari Vabariigil sellised tegutsemisvaldkonnad, mida iseloomustab erakordne mitmekesisus ja mida ei saa kitsendada mingiks spetsiifiliseks tegevuseks. See pädevuste väga lai haare eristab teda nii sellisest ettevõtjast, kes tegeleb tavaliselt kindla majandustegevusega, mille suhtes on kehtestatud piirangud.

38 Lisaks nähtub kohtupraktikast, et sellised keelud, nagu need, mis on ette nähtud vaidlustatud sätetes, ei mõjuta otseselt nende ettevõtjate olukorda, kes asjaomasel turul ei tegutse (vt selle kohta 6. septembri 2011. aasta kohtumäärus Inuit Tapiriit Kanatami jt *vs.* parlament ja nõukogu, T-18/10, EU:T:2011:419, punkt 79). Nii tuvastas Üldkohus 13. septembri 2018. aasta kohtuotsuses Almaz-Antey *vs.* nõukogu (T-515/15, ei avaldata, EU:T:2018:545, punkt 66) aga just, et hageja oli äriühing, kes tegutses vaidlustatud akti asjaomastes sätetes nimetatud kaitsesektoris.

39 Käesolevas kohtuasjas esitas Venezuela Bolívari Vabariik seevastu Eurostati koostatud andmeid, millest nähtub, et Venezuelaga tehtud ja vaidlustatud sätetega hõlmatud kaupadega seotud majandustehingute koguväärtus oli 2016. aastal 76 miljonit eurot, 2017. aastal 59 miljonit eurot ning 2018. aastal oli see null.

40 Need andmed võivad küll tõendada vaidlustatud sätete tõhusust, kuid ei tõenda, et Venezuela Bolívari Vabariik tegutseb neid asjaomaseid kaupu või teenuseid ostes sellise üksusena, mis on samastatav asjaomastel turgudel tegutseva ettevõtjaga, mitte aga riigivõimu teostamisega seotud tegevuste raames.

41 Lõpuks, kuna ei ole sellist dokumenti, näiteks leping, mille olemasolu Venezuela Bolívari Vabariik oleks Üldkohtus tõendanud, on tal üksnes oletuslik võimalus sõlmida liidu ettevõtjatega õigussuhe ja see saab tuleneda üksnes tulevastest ja hüpoteetilistest läbirääkimistest. Vaidlustatud sätetega kehtestatud keelde ei saa seega pidada Venezuela Bolívari Vabariigi õiguslikku olukorda kui sellist mõjutavaks.

42 Venezuela Bolívari Vabariik osundab aga küll väljakujunenud kohtupraktikat, millest nähtub, et kui liidu õigusakt takistab avalik-õiguslikul juriidilisel isikul teostada oma pädevust oma äranägemisel, siis mõjutab see otseselt tema õiguslikku olukorda ja seega puudutab akt teda otseselt.

43 Kohtupraktikat, millele Venezuela Bolívari Vabariik viitab, kohaldati aga kohtuasjades, mis käsitlesid riigiabi andmist riigisiseste üksuste poolt (vt selle kohta 8. märtsi 1988. aasta kohtuotsus Exécutif régional wallon ja Glaverbel *vs.* komisjon, 62/87 et 72/87, EU:C:1988:132, punktid 6 ja 8; 30. aprilli 1998. aasta kohtuotsus Vlaamse Gewest *vs.* komisjon, T-214/95, EU:T:1998:77, punkt 29, ja 26. novembri 2015. aasta kohtuotsus Comunidad Autónoma del País Vasco ja Itelazpi *vs.* komisjon, T-462/13, EU:T:2015:902, punkt 34), põllumajanduse valdkonnas ning seoses tulevase Euroopa Liidu liikmesriigi põllumajandustoodetele enne liitumist kehtestatavate tollimaksudega (vt selle kohta 10. juuni 2009. aasta kohtuotsus Poola *vs.* komisjon, T-257/04, EU:T:2009:182, punktid 56-58) ning seoses autoliiklust käsitlevate õigusnormidega (vt selle kohta 13. detsembri 2018. aasta kohtuotsus Ville de Paris, Ville de Bruxelles ja Ayuntamiento de Madrid *vs.* komisjon, T-339/16, T-352/16 ja T-391/16, edasi kaevatud, EU:T:2018:927, punkt 50). Kõigi nende kohtuasjade puhul piiravad aga kõnealused aktid otseselt avalik-õiguslike juriidiliste isikute poolt nende materiaalsete pädevuste teostamist. Seevastu käesolevas asjas ei keela vaidlustatud sätted otseselt Venezuela Bolívari Vabariigil osta ja importida osutatud seadmeid ning saada asjaomaseid teenuseid. Need ei mõjuta tema võimet teostada oma suveräänseid õigusi oma jurisdiktsiooni alla kuuluvate alade ja varade suhtes ning miski määruses 2017/2063 ei võimalda järeldada, et nõukogu kavatsus oli vähendada tema õigusvõimet. Võttes arvesse iga riigi – või riikide ühenduse – õigust otsustada suveräänselt, kuidas ta kavatseb teostada majandussuhteid kolmandate riikidega, piiravad kõnealused meetmed äärmisel juhul kaudselt Venezuela Bolívari Vabariigi võimalusi selles osas.

44 Eespool esitatud kaalutlustel tuleb järeldada, et need vaidlustatud sätted ei puuduta Venezuela Bolívari Vabariigi õiguslikku olukorda otseselt.

45 Venezuela Bolívari Vabariik väidab lisaks, et vaidlustatud sätted vähendavad majandus- ja finantssuhteid, mis tal on liidu ettevõtjatega. Ta väidab, et sellist majanduslikku mõju tuleb võtta arvesse selleks, et hinnata tema õigust olla kohtumenetluse pool.

46 On tõsi, et oma 3. mai 2018. aasta kohtuotsuses Distillerie Bonollo jt *vs.* nõukogu (T-431/12, edasi kaevatud, EU:T:2018:251, punktid 51-53), millele Venezuela Bolívari Vabariik viitas, otsustas Üldkohtus, et kui otsene puutumus piirduks õigusliku mõjuga, tuleks süstemaatiliselt vastuvõetamatuks tunnistada kõik hagid, mille on esitanud liidu tootja dumpinguvastaseid tollimakse kehtestava määruse peale, nagu ka kõik hagid, mille on esitanud ettevõtja, kes konkureerib ettevõtjaga, kes on saanud abi, mille komisjon on ametlikus uurimismenetluses tunnistanud siseturuga kokkusobivaks, ja ka kõik hagid, mille on esitanud konkurent sellise otsuse peale, millega koondumine tunnistatakse siseturuga kokkusobivaks. Lisaks on Üldkohus oma 13. septembri 2018. aasta otsuses kohtuasjas NK Rosneft jt *vs.* nõukogu (T-715/14, ei avaldata, edasi kaevatud, EU:T:2018:544, punktid 80 ja 81), ja 13. septembri 2018. aasta kohtuotsuses Gazprom Neft *vs.* nõukogu (T-735/14 ja T-799/14, EU:T:2018:548, punktid 88, 89 ja 97), mis on tehtud just piiravate meetmete valdkonnas, asunud seisukohale, et selleks, et tõendada selliste isikute otsest puutumust, keda on kõnealustes aktides nimetatud ja kes on Üldkohtule esitatud tõendite abil tõendanud, et nad tegutsesid turul, mille suhtes kehtivad ekspordipiirangud, tuleb arvesse võtta nii nende piirangute mõju nende isikute õiguslikule olukorrale kui ka nende materiaalset mõju nendele isikutele.

47 Siiski nähtub eespool punktidest 37-40, et Venezuela Bolívari Vabariik ei ole tõendanud, et teda tuleb samastada aktiivse ettevõtjaga, kes tegutseb vaidlustatud sätetega hõlmatud kaupade ja teenuste valdkonnas.

48 Järelikult asjaolu, et vaidlustatud sätted keelavad liidus asutatud ettevõtjatel olla majandus- ja finantssuhetes kõikide Venezuela füüsiliste või juriidiliste isikute, üksuste või asutusega, ei saa viia järelduseni, et need sätted puudutavad Venezuela Bolívari Vabariiki otseselt ELTL artikli 263 neljanda lõigu tähenduses.

49 Lõpuks märgib Venezuela Bolívari Vabariik, et kui talle ei ole antud õigust esitada hagi, jäetakse ta ilma igasugusest kohtulikust kaitsest, kuna juhul, kui riigisiseseid rakendusmeetmeid ei ole võetud, ei saa ta pöörduda liikmesriikide kohtutesse.

50 Siiski ei tohi unustada, et ELTL artikli 263 neljandas lõigus ette nähtud vastuvõetavuse tingimusi tuleb tõepoolest tõlgendada koostoimes põhiõigusega tõhusale kohtulikule kaitsele, aga ka seda, et neid EL toimimise lepingus otsesõnu ette nähtud tingimusi ei tohi selle õiguse kasutamisel kõrvale jätta (vt 28. septembri 2016. aasta kohtumäärus PAN Europe jt *vs.* komisjon, T-600/15, EU:T:2016:601, punkt 50 ja seal viidatud kohtupraktika).

51 Järelikult tuleb hagi jätta vastuvõetamatuse tõttu läbi vaatamata osas, milles see on suunatud vaidlustatud sätete vastu.

Hagi selles osas, milles pärast hagiavalduse nõuete muutmist palutakse tühistada otsus 2018/1656 ja rakendusmäärus 2018/1653

52 Venezuela Bolívari Vabariik väidab, et otsuse 2018/1656 artikli 1 punkt 1 muudab otsuse 2017/2074 artikli 13 esimest lõiku ja pikendab seega selle kohaldamise ajavahemikku kuni 14. novembrini 2019. Ta märgib, et vastavalt otsuse 2018/1656 põhjendusele 2 „[o]tsuse (ÜVJP) 2017/2074 läbivaatamine näitas“, et seda ajavahemikku tuli pikendada. Venezuela Bolívari Vabariik väidab samuti, et rakendusmäärus 2018/1653 võeti vastu pärast seda, kui Venezuela olukord oli vastavalt määruse

2017/2063 artikli 17 lõikele 4 uuesti läbi vaadatud. Järelikult tulenes otsusest 2018/1656 ja rakendusmäärusest 2018/1653, et Venezuela Bolívari Vabariigi suhtes tuli veel ühe aasta jooksul jätkata otsuses 2017/2074 ja määruses 2017/2063 ette nähtud piiravate meetmete kohaldamist. Kui aga menetluse käigus võetakse vastu järgmine akt, millega algul vaidlustatud akti pikendatakse, siis tuleb seda järgmist akti käsitada uue asjaoluna, mis võimaldab hagejal oma hagiavaldust muuta.

53 Kuna vaidlustatud sätted ei puuduta siiski Venezuela Bolívari Vabariiki otseselt, siis kehtib sama ka rakendusmääruse 2018/1653 kohta. Selle määrusega muudetakse nimelt määruse 2017/2063 IV lisa, mida on esimest korda muudetud nõukogu 22. jaanuari 2018. aasta rakendusmäärusega (EL) 2018/88, millega rakendatakse kõnealust määrust (ELT 2018, L 16 I, lk 6). Venezuela Bolívari Vabariik ei vaidlusta siiski nimetatud IV lisa sisu.

54 Lisaks tuleneb kodukorra artiklist 86, et muutmisavalduse raames on hagejal lubatud nõuda, et tühistataks akt, millega teine akt asendatakse või muudetakse teist akti, üksnes juhul, kui selle akti tühistamist taotleti hagiavalduses (vt selle kohta 25. jaanuari 2017. aasta kohtuotsus Almaz-Antey Air and Space Defence *vs*. nõukogu, T-255/15, ei avaldata, EU:T:2017:25, punktid 37-39 ja seal viidatud kohtupraktika). Nagu nõukogu märgib, muudab otsus 2018/1656 otsust 2017/2074, mille tühistamist ei olnud Venezuela Bolívari Vabariik menetlust alustavas dokumendis taotlenud.

55 Järelikult tuleb hagi selles osas, milles sellega taotletakse otsuse 2018/1656 ja rakendusmääruse 2018/1653 tühistamist, jätta vastuvõetamatuse tõttu läbi vaatamata.

56 Kõike eeltoodut arvesse võttes tuleb hagi jätta vastuvõetamatuse tõttu tervikuna läbi vaatamata, ilma et oleks vaja teha otsust nõukogu kahe ülejäänud vastuvõetamatuse vastuväite kohta.

Kohtukulud

57 Vastavalt kodukorra artikli 134 lõikele 1 on kohtuvaidluse kaotanud pool kohustatud hüvitama kohtukulud, kui vastaspool on seda nõudnud.

58 Kuna Venezuela Bolívari Vabariik on kohtuvaidluse kaotanud, tuleb tema kohtukulud jätta tema enda kanda ja mõista temalt välja nõukogu kohtukulud vastavalt tema nõudele.

Esitatud põhjendustest lähtudes

ÜLDKOHUS (neljas koda laiendatud koosseisus)

otsustab:

1. Jätta hagi rahuldamata.

2. Jätta Venezuela Bolívari Vabariigi kohtukulud tema enda kanda ja mõista temalt välja Euroopa Liidu Nõukogu kohtukulud.

Kanninen Schwarcz Iliopoulos

Calvo-Sotelo Ibáñez-Martín Reine

Kuulutatud avalikul kohtuistungil 20. septembril 2019 Luxembourgis.

Allkirjad